

Bossen

Vragen over belastingen

Mogelijk bewijs van belastingontduiking
bij de uitvoer van Teakhout uit Myanmar

maart 2021

DANKWOORD

Dit rapport is geschreven en geredigeerd door het Bureau voor Milieuonderzoek (EIA). Dit document is opgesteld met financiële steun van het Bureau voor Buitenlandse Zaken, Gemenebest en Ontwikkeling (FCDO) en het Noors Agentschap voor Ontwikkelingssamenwerking (NORAD). De inhoud is uitsluitend de verantwoordelijkheid van het EIA. Het EIA wil hierbij graag zijn dankbaarheid uitdrukken aan de personen die aan dit rapport hebben meegewerkt en die om vele redenen anoniem moeten blijven.

OVER HET EIA

We onderzoeken en voeren campagne tegen milieucriminaliteit en -misbruik. Onze undercover-onderzoeken leggen transnationale wildlifecriminaliteit bloot, met de focus op olifanten, tijgers en pangolins, en bosbouwcriminaliteit zoals illegale houtkap en ontbossing voor landbouwgewassen zoals palmolie. We werken aan de bescherming van de wereldwijde mariene ecosystemen door de bedreigingen aan te pakken die worden veroorzaakt door plastische vervuiling, bijvangst en commerciële exploitatie van walvissen, dolfijnen en bruinvissen. Tot slot verminderen we de gevolgen van de klimaatverandering door campagne te voeren om krachtige broeikasgassen te voorkomen, de daarmee samenhangende illegale handel bloot te leggen en de energie-efficiëntie in de koelsector te verbeteren.

EIA UK

62-63 Upper Street,
Londen N1 0NY, VK
T: +44 (0) 7354 7960
E: ukinfo@eia-international.org
eia-international.org

EIA US

PO Box 53343
Washington DC 20009 USA
T: +1 202 483 6621
E: info@eia-global.org
eia-global.org

Environmental Investigation Agency UK

VK-registratienummer van het goede doel: 1182208
Bedrijfsnummer: 7752350
Geregistreerd in Engeland en Wales

Ontworpen door: www.designsolutions.me.uk

Boven:
In beslag genomen hout in Myanmar, mei 2020.

Voorkant:
Een schip in de haven van Rijeka. Het EIA (Bureau voor Milieuonderzoek) heeft documentatie vastgesteld met betrekking tot tien ladingen teakhout uit Myanmar die in Rijeka zijn aangekomen.

INHOUD

Overzicht	4
De Kroatische connectie - Meer dan gebreken in zorgvuldigheidseisen	5
Belastingstelsel van Myanmar en de discrepanties in de documenten	10
Implicaties	17
Vooruitgang en aanbevelingen	18
Referenties	19

Overzicht

Na het inzien van documenten voor 10 zendingen teakhout die in Kroatië zijn geïmporteerd en het analyseren van de handelsgegevens van de gerapporteerde houtexport uit Myanmar naar een aantal landen, heeft het EIA een patroon van schijnbare belastingontduiking door bedrijven die houtproducten uit Myanmar exporteren, vastgesteld.

Myanmar past op de export van houtblokken en houtsnippers, inclusief gezaagd hout een Bijzondere Goederenbelasting (SGT) toe, maar niet op verder verwerkte houtproducten. Bovendien handhaaft het Myanmarse douanetarief (MCT) een hoger tarief voor de export van minder verwerkte houtproducten in vergelijking met de producten die al een meerwaarde hebben.

Op basis van de documenten die het EIA heeft ingezien, zijn wij van mening dat particuliere bedrijven die hout exporteren dat is aangekocht bij het staatsbedrijf Myanmar Timber Enterprise (MTE), een verder verwerkte staat van het hout hebben aangegeven dan daadwerkelijk het geval was, om daardoor minder Bijzondere Goederenbelasting (SGT) en Myanmarse douanetarief (MCT) te moeten betalen, met name in verband met de zendingen van teakhout¹. De documenten die het EIA heeft geïnspecteerd, geven ook aanleiding tot bezorgdheid over andere illegale handelingen. Het EIA is meer specifiek van mening dat:

- Particuliere bedrijven in Myanmar niet het bedrag aan belasting betalen, dat ze zouden moeten betalen voor de export van teakhout naar de EU. Deze exporten verschillende zendingen omvatten die werden geleverd aan Viator Pula in Kroatië. We hebben vastgesteld dat de bedrijven bijna 80.000 dollar aan belastingen (Bijzondere Goederenbelasting (SGT) en Myanmarse douanetarief (MCT)) hebben ontweken. De analyse van de handelsgegevens doet ons geloven dat deze belastingontduiking systematisch is en vele miljoenen

Onderkant: In Europa wordt Myanmar teakhout gebruikt voor de markt van luxe jachten, op boten die eigendom zijn van enkele van de rijkste mensen ter wereld.

dollars aan onbetaalde Bijzondere Goederenbelasting (SGT) en Myanmarse douanetarief (MCT) bedraagt;

- Als de verschillen dat het EIA heeft geconstateerd, terug te vinden zijn in de exportangiften van de Myanmarse bedrijven, zullen zij zich schuldig maken aan belasting- en douanemisdrijven in het kader van het Myanmarse belasting- en douanerecht, wat neerkomt op belastingontduiking en douanefraude;
- Op basis van het bovenstaande is het waarschijnlijk dat Viator Pula, de Kroatische onderneming die als "marktdeelnemer" van de EU optreedt door het hout in de EU op de markt te brengen, "illegaal gekapt hout" heeft ingevoerd, zoals bepaald in de EU-Houtverordening (EUTR), aangezien schendingen van de douane- en handelsregels met betrekking tot hout strafbare feiten in het kader van de EUTR zijn;
- Er zijn aanwijzingen dat soortgelijke overtredingen zijn begaan voor hout dat is geleverd voor de renovatie van het groot schip Gorch Fock van de Duitse marine.
- Er is bewijs van onjuiste handelsfacturen om belastingen op bedrijfswinsten in Myanmar te ontduiken. Dit houdt in dat veel van de Myanmarse bedrijven hun teakhout via verbonden partijen in Singapore tegen aanzienlijk lagere prijzen dan aan de handelaars in de EU worden doorbelast, verhandelen. Dit zou door de bedrijven worden gedaan om hun inkomsten te onderwaarden en zo hun belastingdruk in Myanmar te verlagen;
- vier bedrijven (ABC in Slovenië, HF Italy in Italië, Houthandel Boogaardt in Nederland en WOB Timber in Duitsland) in de EU hebben dit illegaal gekapte hout ontvangen en hebben geprofiteerd van het feit dat zij voor hun hout een lagere prijs hebben betaald.

Uit de analyse van de handelsgegevens² blijkt dat de geconstateerde belastingontduiking op grotere schaal gebeurt dan alleen de zendingen naar Kroatië, die in de door de Kroatische autoriteiten gedeelde documenten zijn opgenomen. Dit patroon kan de Myanmarse regering elk jaar miljoenen dollars aan belastinginkomsten ontnemen (in 2019 hebben we bijvoorbeeld berekend dat via deze aanpak bijna 21 miljoen dollar niet is betaald door bedrijven), waardoor een ongelijk speelveld ontstaat ten gunste van bedrijven die belasting ontduiken en de wetten in andere landen die de import van illegaal gekapt hout verbieden, schenden.

De bevindingen van het EIA en de gevolgen daarvan voor de houthandel in Myanmar worden in deze briefing uiteengezet.

De Kroatische connectie - Meer dan gebreken in zorgvuldigheidseisen

Naar aanleiding van een verzoek om informatie vrijheid in maart 2020 heeft het EIA meer dan 1000 pagina's aan documenten van het Kroatische ministerie van Landbouw ontvangen met betrekking tot 10 zendingen teakhout uit Myanmar die naar Kroatië werden geïmporteerd.

De zendingen waren afkomstig uit de haven van Yangon en werden via de haven van Rijeka naar Kroatië geïmporteerd. Uit de documenten bleek dat er een regeling is getroffen om een Kroatisch bedrijf, Viator Pula, te gebruiken om teakhout aan bedrijven in heel Europa te leveren, waarbij de handhaving van de EUTR in een aantal landen waar de directe handel in Myanmar-teakhout is stopgezet, wordt vermeden.

Uit de analyse bleek dat de documentatie die Viator Pula aan het Kroatische ministerie van Landbouw heeft verstrekt, grote tekortkomingen vertoont,

waardoor het onmogelijk is om de handelsketen te controleren (d.w.z. dat de houtproducten van de ladingen afkomstig zijn van specifieke bossen en legaal zijn gekapt). In mei 2020 heeft het EIA een rapport "The Croatian Connection Exposed" gepubliceerd over de eerste bevindingen van de werkzaamheden die gericht waren op pogingen om het EUTR te omzeilen³.

Boven: Documenten EIA kreeg inzage in zendingen van Myanmar naar Kroatië

2 Posiljatelj/izvoznik Br: --- 33 Tarzna oznaka 44072995 00 15 Sif. zem. otp./izv. --- 32 Br. st. 1

31 Pakiranje i opis robe Oznake i brojevi - kontejner (br.) - broj i vrsta (10892 PC PAKETI) (10892 PC PAKETI) DASKE OD TIKOVINE NE BLANJANE I NE BRUŠENE Drvo obrađeno po dužini piljenjem ili glodanjem, rezano ili ljušteno, neovisno je li blanjano, brušeno ili spojeno na krajevima ili ne, debljine veće od 6 mm:--ostalo:--- ostalo:--- teak, tiama, tola:---ostalo:---ostalo:---ostalo

34 Sif. zem. podr. MM 35 Bruto masa (kg) 36 Prefer. 100 37 Postupak 4200 38 Neto masa (kg) 15.744,770 39 Kvota 40 Isprava/prethodni dokument (Z ZZZ 60178/2019/447/003728 OD 18.03.19.) 41 Posebna mjerna jedinica (18,742 MTQ) 42 Vrijednost stavke 274.184,76 43 MV 1 46 Statistička vrijednost 1.806.457,91

14.No	15.Hscode	16.Description of Goods	17.UnitCode	18.UnitPrice	19.Quantity	20.Value(USD)
	4418100030	Teak Scantling, Board, Decking, Skirting and T & G Teak Scantling T(1"~1.75") x W(4"~5") x L(6'~15") As Per List Attached (10) Items Only	KG		15744.7677	65870.60

21. Remarks: Send a copy of Bill of Lading after completion

22. The particulars declared by me/us are true and correct. Signature: Name: Min Thu

23. Conditions: Incoterm ၀၇ FEB 2019

24. Revenue Stamp

25. EXPORT LICENCE issued subject to conditions stated hereon for DIRECTOR GENERAL Date of Issue: 17/1/2019

Boven: Een vergelijking van de GS-codes en de productomschrijvingen van een van de zendingen. Hierboven wordt de informatie over de import in Kroatië aangegeven, terwijl hieronder de export uit Myanmar toegelicht wordt.

De beschrijving van de goederen bij import staat in het vak met het opschrift 31, en wordt vertaald als: *Teakhouten planken, niet geschaafd of geschuurd / Hout overlans gezaagd of afgestoken, dan wel gesneden of geschild, ook indien geschaafd, geschuurd of met vingerlasverbinding, met een dikte van meer dan 6mm: tropisch: andere: teakhout: tiama, tola andere: andere.*

Rechts: Een vergelijking tussen de factuur van een Singaporese onderneming aan Viator Pula in Kroatië (hierboven) en de aangegeven waarde bij de export uit Myanmar (hieronder). De factuur aan Viator is veel hoger dan de waarde die bij de export werd aangegeven.

R.B.	Naziv artikla - usluga/product or service name	Kol / quah. /Ton	CIJENA/ price in KN per Ton	CIJENA/ price in USD per Ton	IZNOS u KN /ammount in KN
	Teak Deckings:				
01.	24mm x 62mm x 3500mm+	2,8296	132.098,05	20.235,00	373.784,63
02.	15mm x 62mm x 2400mm+	0,9616	115.287,94	17.660,00	110.860,88
03.	19mm x 62mm x 2400mm+	0,9856	115.287,94	17.660,00	113.627,79
04.	22mm x 75mm x 3000mm+	0,6522	139.833,96	21.420,00	91.199,71
05.	24mm x 75mm x 3000mm+	1,0298	139.833,96	21.420,00	144.001,01
06.	24mm x 130mm x 3000mm+	1,6429	158.961,57	24.350,00	261.157,96
07.	24mm x 100mm x 3000mm+	1,8496	145.905,18	22.350,00	269.866,22
08.	12mm x 48mm x 900mm+	1,0958	108.563,90	16.630,00	118.964,32
09.	11mm x 70mm x 350 mm	1,3325	17.789,33	2.725,00	23.704,28
10.	22mm x 5" x 10'+	0,4235	94.136,59	14.420,00	39.866,85
11.	17mm x 5" x 10'+	0,1083	94.136,59	14.420,00	10.194,99
12.	17mm x 8" x 2.5'~6.5'	0,139	79.382,86	12.160,00	11.034,22
13.	22mm x 8" x 2.5'~6.5'	0,0925	79.382,86	12.160,00	7.342,91
14.	11mm x 73mm x 6'+	0,0953	29.213,68	4.475,00	2.784,06
15.	1" x 6" x 10'+	1,2376	158.961,57	24.350,00	196.730,84
16.	1" x 5" x 6'+	1,5542	41.323,48	6.330,00	64.224,95
17.	1.75" x 4" x 6'+	0,4945	41.323,48	6.330,00	20.434,46
	Paritet: FCA RIJEKA	16,5242			

Sveukupni iznos daje protuvrijednost USD 284.884,23 po srednjem teč. HNB na dan 04.03.2019 - 6,528196

UKUPNO: \$ 284.884,23 1.859.780,10
PDV 25%: 0,00
SVEUKUPNO: \$ 284.884,23 1.859.780,10

Export control No. 430021512840	Packages 10,892 PS
AWB No. -	Warehouse A1Y002 - AWPT
Loading location MMRGN YANGON	Gross 15,744.768 KGM
Via location -	Net 15,744.768 KGM
Final destination HRZZZ- RIJEKA	Total containers 1 Container cargo C
Voyage No. 009S	
Loading planned IMO No./Vessel 9138147	
Conveyance name MV.ISEACO GENESIS	
Estimated departure 2019/02/01	

Customs broker code 533001

Marks and Nos. N/M

Export license/approval (01) ELNS YGNELF181900794 (02) MRECN/158/30/16-01-2019 (03) (04) (05) (06) (07) (08) (09) (10) (11) (12)	Invoice Electronic No. Invoice price A - FOB - USD- 65,870.60 FOB price (MMK) 100,505,361.48 (USD) 100,505,361.45 65,870.54
	Total customs value
	Total item value
	Physical examination completion

Taxes and fees Code Name	Total amount	Number	Total Exemption/Reduction	
CD IMPORT/EXPORT CUSTOMS DUTY	0	0	Taxes and fees	2,060,107
AT ADVANCED INCOME TAX	2,010,107	*	Exchange Rate (1) USD-	1,525.8
SF SECURITY FEE	20,000	*	(2) -	
MF MACCS SERVICE FEE	30,000	*	Deposit C	
			Total pages	5
			Total items	10

Deze documenten vormen dan ook de basis voor de bezorgdheid van het EIA over mogelijke belastingontduiking in Myanmar. Onze zorgen komen voort uit verschillen in gewicht, waarde en de code van het Geharmoniseerde systeem (GS-code)⁴ (zie tabel 1 voor een overzicht van de zendingen), die sterke aanwijzingen zijn voor pogingen om belasting te ontduiken en mogelijk ook voor andere twijfelachtige activiteiten.

Wanneer belastingontduiking een strafbaar feit is maakt het EIA zich ook zorgen over de mogelijkheid van het witwassen van geld. De verschillen in de documenten kunnen als volgt worden samengevat:

- Vier van de tien zendingen (zendingen 4, 7-9, tabel 1) lieten tussen export- en importaangiften, in respectievelijk Yangon en Rijeka, gewichtsverschillen zien;

- De GS-codes van zeven van de zendingen waren tussen de aangiften in Yangon en Rijeka (zendingen 1-2, 4-8) verschillend. GS-codes zijn een internationale douanecode die aangeven welk soort product door de douane wordt ingeklaard⁵. Het verschil in de GS-codes is opmerkelijk omdat zij bij het verlaten van Yangon als sterk verwerkt (441810⁶) werden aangegeven en bij aankomst in Rijeka als minder verwerkt (440729⁷); acht zendingen (zendingen 1-3, 5-8, 10) werden bij de import naar Kroatië als "teakhouten platen, niet geschaafd of geschuurd" gedeclareerd. Eén zending (zending 4) werd gedeclareerd als "teakhouten platen" en één laatste (zending 9) als "afgewerkte teakhouten vloer". In de gevallen, waar het EIA over de documentatie beschikte, werden de zendingen die bij de import als teakhouten platen waren aangegeven, bij de export, op één uitzondering na, aangegeven als teakhouten minidecks

of teakhouten kanthout - wederom meer verwerkt bij het verlaten van Myanmar dan bij de aankomst in Kroatië;

- Er waren vaak opvallende verschillen in de opgegeven waarden van de zendingen in Yangon en Rijeka⁸. Zo heeft één zending (zending 6) een aangegeven waarde van \$65.870 op de exportaangifte en een waarde van \$274.184 op de aangifte (SAD) in Rijeka. Aangezien de verzendkosten \$2.670 bedragen, betekent dit dat de waarde tijdens de verzending met \$205.644 is gestegen.

Volgens de documenten werden de tien zendingen allemaal door Viator Pula in Kroatië geïmporteerd en werden negen ervan vervolgens doorverkocht aan verschillende bedrijven in de EU:

- ABC Net (Slovenië)
- Crown Holdings (België)
- HF Italy (Italië)
- Houthandel Boogaerd (Nederland)
- Vandecasteele Houtimport (België)
- WOB Timber (Duitsland)

Tabel 1: Overzicht van de 10 zendingen⁹

	Zending 1. Viator Pula	Zending 2. HF Italy	Zending 3. Crown Teak	Zending 4. ABC	Zending 5. WOB Timber	Zending 6. Houthandel Boogaerd	Zending 7. HF Italy	Zending 8. ABC	Zending 9. Houthandel Boogaerd	Zending 10. Vandecasteele Houtimport
Verzendingsdata (vertrek Yangon - aankomst Rijeka)	D: 13-8-2017 A: 20-9-2017	D: 22-12-2017 A: 30-1-2018	D: 7-7-2018 A: 17-9-2018	D: 29-7-2018 A: 30-8-2018	D: 13-12-2018 A: 15-1-2019	D: 1-2-2019 A: 19-3-2019	D: 25-2-2019 A: 27-3-2019	D: 20-3-2019 A: 24-4-2019	D: 20-3-2019 A: 24-4-2019	D: 6-4-2019 A: 29-5-2019
Gewicht (Kg) Yangon (Exportvergunning)	Niet beschikbaar (NB)	NB	NB	10.921,44	NB	15.744,77	11.447,39	10.854,00	11.454,33	NB
Gewicht (Kg) Rijeka (SAD ¹⁰)	14.400	13.970	11.550	17.380	20.050	15.744,77	16.710	13.400	14.100	7.230
Stukken - Yangon (Exportaangifte (ED))	1.046	1.891	676	9.042	2.617	10.892	1.430	1.720	27.840	2.206
Stukken - Rijeka (SAD)	1.046	1.891	676	9.042	2.617	10.892	2.566	1.720	27.840	2.206
US\$-waarde Yangon-ED ¹¹	48.248,26	45.686,98	48.058,65	62.502,58	52.105,51	65.870,60	46.775,76	41.123,48	108.153,92	62.681,15
Waarde van de zending (ED en verzendkosten (US\$))	49.723,32	46.883,59	49.686,02	64.651,07	54.959,22	68.540,98	48.352,02	42.871,17	109.899,36	NB ¹²
US\$ waarde Rijeka - SAD	70.152,58	77.118,45	67.543,60	74.090,70	90.542,81	274.184,76	66.377,37	56.663,72	97.132,10	101.833,07
US\$ waardeverschil (Rijeka (SAD) - Yangon ED en verzendkosten)	20.429,26	30.234,86	17.857,58	9.439,63	35.583,59	205.643,78	18.025,35	13.792,55	-12.767,26	NB
GS-code Yangon (ED)	4418100030	4418100030	4407	4418100030	4418	4418100030	4418	4418100030	4418	4407296900
GS-code Rijeka (SAD)	44072985	44072995	44072995	44072995	44072985	44072985	44072995	44072985	44189990	44072995
Geschatte (SGT@10%) belasting ontweken voor export (US\$) ¹³	4.824,83	4.568,70	0	6.250,26	5.210,55	6.587,06	4.677,58	4.112,35	0	0
Geschatte ontweken douanerechten (15% voor 4407 & 3% voor 4418)	5.789,79	5.482,44	0	7.500,31	6.252,66	7.904,47	5.613,09	4.934,82	0	0
Totaal onbetaald SGT en MCT	10.614,62	10.051,14	0	13.750,57	11.463,21	14.491,53	10.290,67	9.047,17	0	0

Belastingstelsel van Myanmar en de discrepanties in de documenten

Exportprocedures van Myanmar

Om belastingontduiking te kunnen plegen, zouden de bedrijven die hout exporteren bij de inklaring in Myanmar de aard van de uitgevoerde goederen verkeerd moeten aangeven.

Voor de export van houtproducten uit Myanmar zijn exportvergunningen vereist¹⁴. Export via de haven van Yangon wordt afgehandeld door middel van een inklaringssysteem waarbij documentatie moet worden overgelegd, gevolgd door een eventueel fysiek onderzoek van de exporteerde goederen en een bevestiging dat eventuele belastingen zijn betaald.

Het Handelsportaal van Myanmar legt het proces voor de export als volgt uit¹⁵:

De gebruiker dient de exportaangifte (EDC) samen met de aanvullende documenten elektronisch in via het MACCS [Myanmar Automated Cargo Clearance System] Voor de volledige en correcte toepassing zal de bevoegde ambtenaar

Onderkant: Yangon-poort, waar alle zendingen vandaan kwamen.

de lading onderzoeken zoals aangemerkt door de douanebeambte (CKO). ... Indien een belasting van toepassing is op de te exporteren zending, moet de gebruiker overgaan tot de registratie van de belastingbetaling en wachten op de registratie van de ontvangstbevestiging van de belastingbetaling (RCC). Zodra de gebruiker de ontvangstbevestiging van de belastingbetaling (RCC) indient, staat de bevoegde ambtenaar de zending toe.

Ook de belastingbetalingen worden nader toegelicht:

Zodra een aangifte is ingediend en door de douane is geaccepteerd, zal de douane om de betaling van rechten op specifieke exportproducten vragen.

Dit betekent dat de door een onderneming ingediende exportaangifte wordt gebruikt als basis voor de vaststelling van de rechten die voor de export worden betaald.

Een cruciale stap in dit proces is de aanvraag van een exportvergunning. Dit houdt in dat de onderneming die de vergunning aanvraagt, gegevens over het te exporteren product moet verstrekken, met inbegrip van een

beschrijving van de goederen, de GS-code, de waarde en de hoeveelheid. Dit betreft gegevens die in een document aan het Ministerie van Handel moeten worden verstrekt.

Toen het EIA in 2017 met de Container Controle-Eenheid van de Douane van Myanmar bijeenkwam, werd de procedure voor de controle op de export als volgt beschreven:

Bij de export van hout (inclusief eindproducten) zijn zowel de douane als het ministerie van Bosbouw betrokken. FD-medewerkers zijn verantwoordelijk voor de inspectie van houtproducten ter plaatse bij het verladen in de containers, meestal bij houtdepots / fabrieken. FD-medewerkers brengen na inspectie een zegel aan de container aan. Wanneer de container in de haven aankomt, controleert de douane of het zegel intact is en vervangt het dan door een zegel van de douane, waarna de container wordt ingeklaard. Als er bewijs is dat er met de container geknoeid is, wordt deze door de röntgenmachine gehaald.

Deze procedure zou bescherming moeten bieden tegen het smokkelen van illegaal hout door het verkeerd aangeven van hoeveelheden hout in de containers. De douanebeambten controleren de goederen echter niet fysiek en kunnen daarom beroep doen op de nauwkeurige aangiften wanneer zij de kenmerken van het hout in verband met de douane- en exporttarieven, met inbegrip van de GS-code, de waarde van de goederen en de beschrijvingen ervan beoordelen.

Het belastingstelsel van Myanmar voor de verkoop en export van houtproducten

Krachtens de wetgeving die in 2016 is ingevoerd¹⁶, heeft Myanmar een "Bijzondere Goederenbelasting voor Export" (SGT) van 50 procent toegepast op rondhout en houtsnippers¹⁸. Deze SGT werd toegepast op teak- en hardhoutstammen en op teak- en hardhoutsnippers van 10 vierkante centimeter en meer. De SGT is in 2017 verlaagd (in werking getreden op 1 april 2017) naar een tarief van 10 procent¹⁹.

Volgens een advies van een advocatenkantoor in Myanmar is de Bijzondere Goederenbelasting van toepassing op ruw gezaagd goederen, waaronder gezaagd hout, platen²⁰ en tafelbladen, maar niet op verder verwerkte houtproducten zoals kozijnen of meubels²¹. Volgens het systeem van de geharmoniseerde code (GS-code) zou de SGT vanaf 2017 van toepassing zijn op hout dat wordt aangegeven door de GS-code 4407, maar niet hetgeen wordt aangegeven door de GS-code 4418. Een kennisgeving van de overheid waarin de interpretatie van de belasting wordt uiteengezet, verduidelijkt dit verder, aangezien daarin specifieke goederen van de GS-code 4407 worden vermeld als belastingplichtig²². Teakhout is een van de goederen waarop de belasting volgens deze kennisgeving wel van toepassing is.

Bovendien werd in het kader van het douanetarief (MCT), dat in 2017 werd gewijzigd²³, een recht van 15 procent toegepast voor laag verwerkte houtproducten (bv. 4407) in vergelijking met drie procent voor verder verwerkte producten (bv. 4418). Het advies van het advocatenkantoor geeft echter aan dat de Myanmarse douane in de praktijk de MCT voor dit soort goederen

Definition for Rough Sawn in Special Goods Tax

Serial	Type	H.S Code	Specification
1	Sawn Timber/Conversion/Lumber	44.07	(Rough Sawn)
	A Square	44.07	(Rough Sawn)
	B Post	44.07	(Rough Sawn)
	C Flitch	44.07	(Rough Sawn)
	D Plank	44.07	(Rough Sawn)
	E Board	44.07	(Rough Sawn)
2	Flitch for Veneer	44.07	(Rough Sawn)
3	Natural Decorative Board/Table Top	44.07	(Rough Sawn)

Boven: Bijschrift: Fotokopie van de kennisgeving van de overheid van goederen die onder de GS-code 4407 vallen

meestal niet berekent. Het EIA kan de reden hiervoor echter niet achterhalen.

Dit onderscheid bij de toepassing van de SGT en MCT betekent dat wanneer een belastbaar houtproduct uit Myanmar wordt geëxporteerd en ten onrechte wordt aangegeven dat het verder verwerkt is dan het daadwerkelijk is, de onderneming die het product exporteert minder belasting betaalt dan zou moeten.

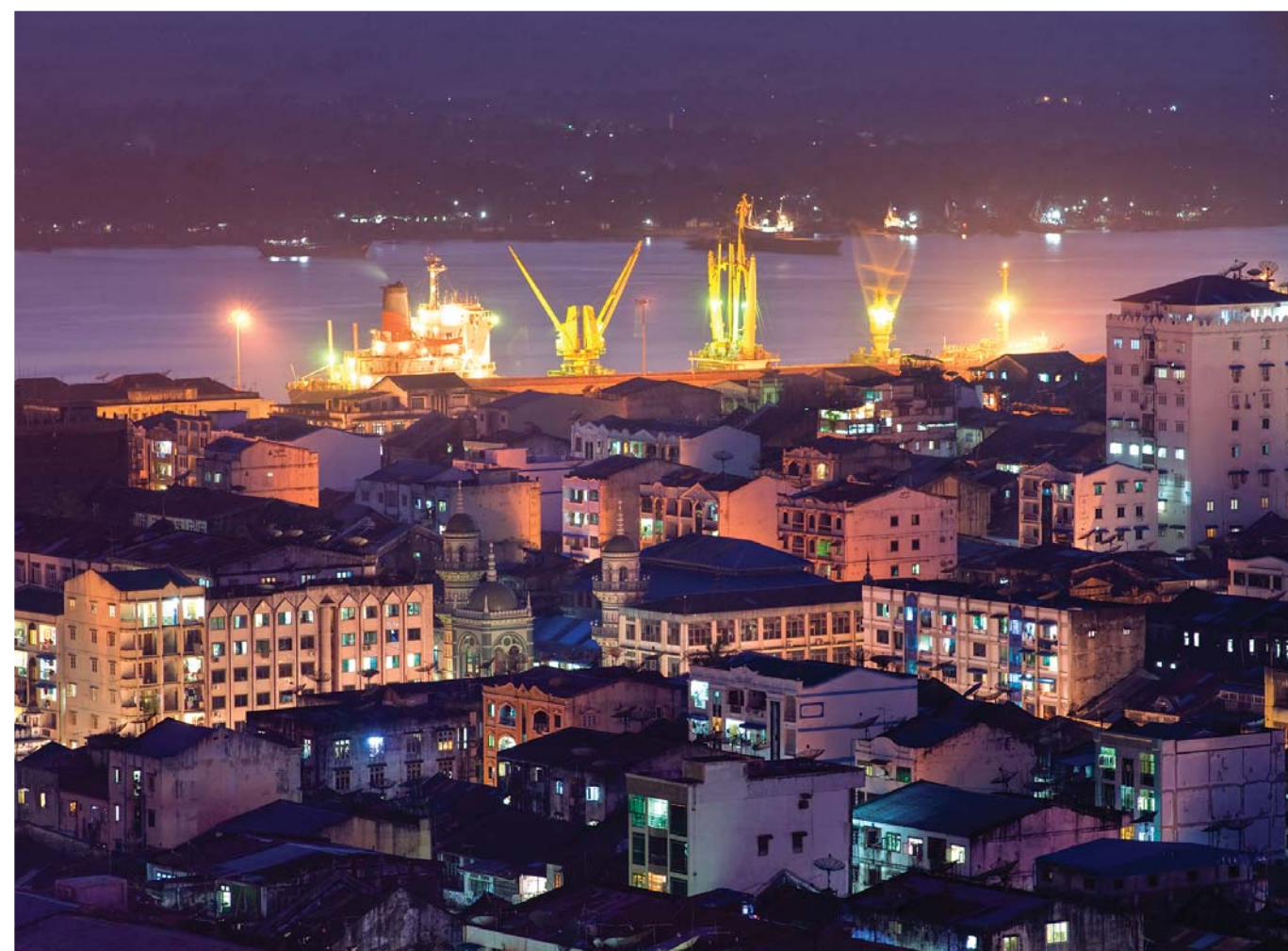
Een van de beleidsdoelstellingen om verwerkte goederen minder te belasten dan grondstoffen is om de stimulansen voor houtproducenten te verschuiven van het simpele kappen van bossen en het zo snel mogelijk exporteren van het hout, naar meer investeringen in de verwerking van producten met toegevoegde waarde voor de export in Myanmar.

Deze aanpak is belangrijk voor de economische ontwikkeling, aangezien het investeringen in de industrie in Myanmar zal aanmoedigen om meer verwerkte houtproducten te produceren en dit ook ten goede komt voor de bossen, aangezien deze aanpak investeringen in het creëren van producten van hogere kwaliteit aanmoedigt in plaats van het kappen van zoveel mogelijk hout²⁴. Het niet betalen van deze belasting ondermijnt deze beleidsdoelstellingen en schaadt de economische en sociale ontwikkeling van Myanmar en de bossen op dat grondgebied.

Nadere toelichting van de belastingontduiking in de 10 zendingen

Op grond van de analyse van de documenten van de tien zendingen kwam het EIA tot de conclusie dat de handelaars bijna 80.000 dollar aan SGT en MCT niet hebben betaald (tabel 1).

Toen het EIA deze analyse aan Viator Pula voorlegde, antwoordden zij dat het beeld genuanceerd is en verklaarden dat niet de GS-code, maar de beschrijving van de goederen het belangrijkste is voor de toepassing van de exportbelastingen, met name de SGT - dus niet alle producten waarop de code 4407 van toepassing is, zijn noodzakelijkerwijs belastbaar.

We ontvingen ook een door een notaris in Myanmar gewaarmerkte vertaling van een kennisgeving van de overheid met een gedetailleerdere definitie van de goederen waarop de SGT wordt toegepast. Deze definitie omvatte een lijst van product-"soorten" waarop de belasting van toepassing was. Cruciaal is dat één van deze soorten een "bord" is (zie onderstaande afbeelding).

In dit antwoord van Viator Pula lijkt te worden aangevoerd dat de SGT alleen op enkele producten van de GS-code 4407 van toepassing is, met uitzondering van de teakhout-producten die door de Myanmar ondernemingen worden geëxporteerd en in Kroatië worden geïmporteerd. In negen gevallen werd het hout echter bij de import in Kroatië als "teakhout" aangevoerd, wat betekent dat ofwel de importaangiften in Kroatië verkeerd waren, ofwel de exportbelasting op die zendingen in Myanmar had moeten worden toegepast.

De uitleg van Viator Pula geeft ook geen echt antwoord op het probleem, aangezien de GS-code moet overeenkomen met de beschrijving van de goederen en als dat niet het

Onderkant: EIA-onderzoekers voor hout bekeken een pakhuis in Myanmar.

geval is ervan uitgegaan kan worden dat de GS-code onjuist verstrekt is.

De documenten voor de 10 zendingen laten ook een mogelijke foutieve prijsstelling bij de overdracht zien. Foutieve prijsstellingen voor overdrachten ligt voor wanneer twee verbonden partijen (bv. als dochteronderneming, filiaal of eigenaar) met elkaar handeldrijven; wanneer zij echter een prijs overeenkomen voor de transactie, verlagen of verhogen zij de waarde van de goederen buiten het marktgemiddelde om daarmee de belastingdruk te verlagen. In dit geval toonde de documentatie mogelijke tekenen van foutieve handelsfacturen aan, met name de onderfacturering van de export, die door Global Financial Integrity wordt omschreven als:

*Onderfacturering bij de export houdt in: het bedrag van de exportproducten die een land verlaten om belastingen op bedrijfswinsten in het exportland te ontduiken of te ontwijken door het verschil in de waarde op een buitenlandse rekening te laten storten*²⁵. Dit zou de belangrijke veranderingen in de waarde van de meeste van de 10 zendingen kunnen verklaren.

De documenten voor de 10 zendingen omvatten facturen die door entiteiten in Singapore aan Viator Pula voor het hout zijn verstrekt. Er zijn geen facturen aanwezig van entiteiten in Singapore en de bedrijven in Myanmar die het hout leveren.

Door deze ontbrekende schakel beschikken wij over onvoldoende informatie die nodig is om vast te stellen hoeveel geld de Myanmarese bedrijven met het hout verdienen en hoeveel, als überhaupt, van de winst voor het hout ooit daadwerkelijk naar Myanmar wordt overgedragen. Het enige bewijs dat we hebben voor de waarde die in Myanmar voor het hout wordt ontvangen, zijn de cijfers die bij de export worden aangegeven, die in alle gevallen aanzienlijk verschillen van de waarden in de facturen en de importaangifte (SAD) in Kroatië.

We hebben echter wel documentatie die laat zien dat:

- houtproducten vanuit Myanmar naar Kroatië geëxporteerd werden;
- deze producten aangekomen en in Kroatië geïmporteerd zijn;

- de facturen voor dit hout door Singaporese bedrijven aan het Kroatische bedrijf Viator Pula uitgereikt werden;
- er aanzienlijke prijsverschillen waren tussen de opgegeven exportwaarde en de opgegeven importwaarde (die de prijs in de facturen weerspiegelden).

Dit suggereert dat het hout eerst door de Myanmar bedrijven is verkocht aan de Singaporese bedrijven, die het vervolgens hebben doorverkocht aan Viator Pula. Het verschil in waarde wijst er mogelijk op dat de Myanmar bedrijven de waarde van het hout te laag hebben gedeclareerd bij de verkoop aan de Singaporese bedrijven; toen de Singaporese bedrijven het hout vervolgens doorverkocht hebben aan Viator Pula, bleef het verschil van de waarde in Singapore.

Bedrijven in Myanmar betalen een vennootschapsbelasting van 25 procent. Aangezien deze belasting wordt toegepast op bedrijfswinsten, kan een bedrijf de belasting ontduiken als het zijn winst verkeerd declareert. Een manier om dit te doen is door de waarde van de geëxporteerde goederen te laag op te geven en de daadwerkelijke betaling voor de goederen te ontvangen in een ander land met een lager tarief voor de vennootschapsbelasting - zoals b.v. Singapore, met een tarief voor vennootschapsbelasting van 17 procent.

Analyse van de documenten en aanvullend onderzoek heeft uitgewezen dat ten minste vijf van de zendingen via Singapore naar Kroatië kwamen. Volgens de documenten is het eigendom van de zendingen ook overgedragen van de Myanmar bedrijven naar in Singapore geregistreerde handelaars.

Vervolgonderzoek wees uit dat er overlappingen waren in het eigendom van de bedrijven binnen Myanmar, maar meer in het bijzonder overlappende eigenaren en bestuurders tussen de Myanmar bedrijven en die in Singapore. We ontdekten dat het eigendom en het beheer van Myanmar/Singapore voor acht van de zendingen elkaar overlappen.

Toen we contact opnamen met Viator Pula en suggereerden dat de waardeveranderingen in verband konden worden gebracht met belastingontduiking, reageerde Viator Pula met de opmerking "de waarde die wordt aangegeven bij export uit Yangon is de verkoop van het bedrijf uit Myanmar aan het bedrijf in Singapore, en de waarde die wordt aangegeven bij de import in Kroatië is de factuur van het bedrijf in Singapore (degene waar we van kopen) aan ons Kroatische bedrijf".

Dit zou een redelijk excuus kunnen zijn als de Myanmar/Singapore een objectieve transactie was. Het gedeelde eigendom tussen de bedrijven geeft echter aan dat dit niet het geval is. De erkenning dat de factuurprijs tussen Myanmar en Singapore veel lager is dan de factuurprijs tussen Singapore en Kroatië doet verder vermoeden dat het hier gaat om overdrachtsfouten om te voorkomen dat er in Myanmar inkomstenbelasting wordt betaald.

Overtreden wetten

Hoofdstuk X van de Bijzondere Wet op de Goederenbelasting (2016) maakt duidelijk dat het onwettig is om onjuiste informatie te verstrekken om minder belasting te betalen. Als een persoon opzettelijk de betaling van belasting ontwijkt, moet hij de som van de ontdoken belasting opnieuw betalen bovenop het verschuldigde bedrag; als hij dit niet doet, kan hij tot drie jaar gevangenisstraf krijgen of een boete van maximaal een miljoen Kyat (\$740) betalen. Sinds 1 oktober 2019 zijn deze bepalingen vervangen door de Wet op de Belastingadministratie²⁶, die een exporteur bestraft met een boete of een gevangenisstraf als hij door een onjuiste opgave of een nalatigheid in de belastinggegevens door onachtzaamheid of opzettelijk te weinig belasting betaalt.

Het aangeven van verkeerde informatie om de Bijzondere Goederenbelasting te ontduiken is daarom een overtreding van de wet in Myanmar.

Valse exportaanmeldingen zijn bovendien in strijd met de douanewetgeving van Myanmar. Op grond van artikel 167 van de Zee- en Douanewet kan een exporteur worden beboet voor het doen van een aangifte bij de douane van Myanmar, terwijl hij weet dat de aangifte vals of frauduleus is.

Op basis van de informatie waarover het EIA beschikt, kan niet worden uitgesloten dat de bedrijven fouten hebben gemaakt of dat de ambtenaren in Myanmar de export hebben goedgekeurd terwijl zij wisten dat de producten die door de douane werden ingeklaard, niet overeenkwamen met de aangiften. Onder die omstandigheden zou het kunnen zijn, dat de betrokken bedrijven geen criminele belastingontduiking plegen. De wanverhouding tussen de producten die daadwerkelijk worden ingeklaard en de codes die worden gebruikt om deze aan te geven, wijzen echter erop dat de Myanmarse regering op zijn minst een aanzienlijk bedrag aan belastinginkomsten misloopt als gevolg van de belastingen die op geëxporteerde houtproducten zouden moeten worden betaald.

Onderkant: De haven van Singapore. Het EIA kon meerdere zendingen die via Singapore werden doorgevoerd, bevestigen.

Berekening van de belastingontwijking

Door het analyseren van documenten voor andere houtzendingen die door het Kroatische ministerie van Landbouw ter beschikking zijn gesteld, het onderzoeken van zendingen van teakhout naar andere landen van de EU (tekstvak 1) en het analyseren van handelsgegevens van de UNComtrade die de export- en importaangiften tussen Myanmar en de rest van de wereld tonen, heeft het EIA bewijzen gevonden dat de bijzondere goederenbelasting en de MCT systematisch worden vermeden, wat de regering van Myanmar miljoenen dollars aan gederfde belastinginkomsten kost.

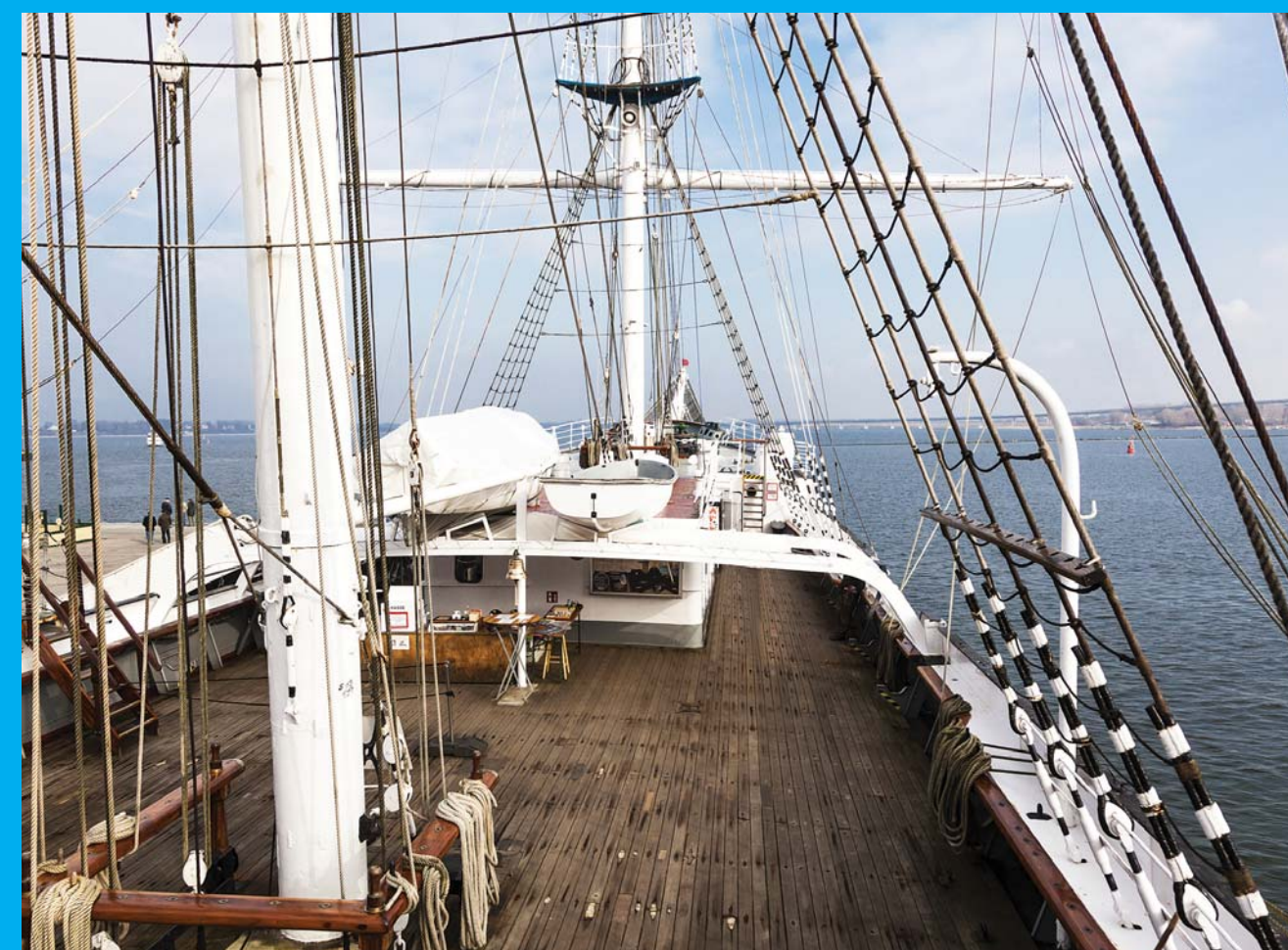
Bij vergelijking van de aangegeven export van GS-code 4407 uit Yangon naar verschillende landen en de aangegeven import van GS-code 4407 in deze landen, is het mogelijk een schatting te maken van het bedrag dat aan SGT en MCT dat de Myanmarse exporteurs hebben ontdoken. Deze informatie is gebaseerd op handelsgegevens die beschikbaar zijn uit de UNComtrade-database²⁷.

Een overzicht van de gedeclareerde export van houtproducten uit Myanmar naar Kroatië en de gedeclareerde import in Kroatië voor 2018 en 2019 stelt ons in staat om de werkelijk betaalde SGT te schatten op 96.476 dollar; op basis van de gedeclareerde GS-code 4407 op importproducten naar Kroatië uit Myanmar werd het bedrag dat betaald had moeten worden, geschat op 568.027 dollar.

In termen van MCT, was het bedrag dat we berekenen te zijn betaald voor 2018 en 2019 28.943 dollar, terwijl het bedrag 852.041 dollar had moeten zijn. Daarom berekenen we voor de houtexport van Myanmar naar alleen Kroatië voor de periode 2018-19 de totale ontweken belasting op 1.294.649 dollar.

Uit de analyse van de handelsgegevens blijkt ook dat deze kwestie niet beperkt blijft tot de export naar Kroatië. De verschillen op mondiaal niveau worden voor het jaar 2019 weergegeven in tabel 2. In termen van ontweken belasting (SGT) bedraagt dit verschil bijna 6 miljoen dollar, terwijl de ontweken MCT voor hetzelfde jaar bijna 14,8 miljoen dollar bedraagt.

Tekstvak 1. De Duitse verbinding- het gebruik van overheidsmiddelen voor de aankoop van ongeoorloofd, belastingontduikend hout

In 2019 kreeg het EIA extra verzamelingen van scheepsdokumentatie die betrekking lijken te hebben op naar schatting 10 ladingen teakhout die bestemd zijn voor de renovatie van de *Gorch Fock*, een zeer belangrijk schip van de Duitse marine.

Deze documenten hebben verschillende dingen gemeen met de documenten die het Kroatische ministerie van Landbouw aan het EIA heeft verstrekt - namelijk hout uit Myanmar dat in strijd is met het EUTR, onvolledige documenten die bij lange na niet volstaan om aan te tonen dat aan de zorgvuldigheidseisen is voldaan en ook documenten waarvan de GS-codes in de loop van de handelsketen zijn veranderd.

Het is echter moeilijk om een compleet beeld te krijgen voor de *Gorch Fock*-gerelateerde zendingen in vergelijking met die van Viator Pula. Het belangrijkste punt is dat er nog veel meer documenten ontbreken en dat deze zwaar zijn geredigeerd.

Ondanks de hiaten in de informatie kunnen we concluderen dat van de 10 zendingen die verband houden met de *Gorch Fock* er twee van voor januari 2016 waren, toen de Bijzondere Goederenbelasting (SGT)

Boven: Het *Gorch Fock*-Tallship van de Duitse marine.

in Myanmar werd ingevoerd. De GS-codes voor deze twee zendingen hadden dezelfde GS-code voor alle documenten. De documenten voor zes van de overige acht zendingen toonden wijzigingen in de GS-code. Met andere woorden, het lijkt erop dat de verschillen in de GS-codes zijn ontstaan na de invoering van de SGT.

De betekenis van deze kwesties wordt nog versterkt door het feit dat het teakhout wordt gebruikt voor een belangrijk symbool van de Duitse marine - de *Gorch Fock*. De *Gorch Fock* is een marineschip dat in 1958 is gebouwd en sinds 2015 wordt gerenoveerd.

Deze opknopbeurt is al een klein schandaal geworden, zoals blijkt uit de kwestie die in het Duitse parlement aan de orde werd gesteld. Het schandaal concentreert zich op verschillende vermeende onrechtmatigheden en enorm oplopende kosten, evenals het gebruik van teakhout uit Myanmar, en nu denken we dat de betrokken bedrijven, en ook de Duitse marine, wellicht hebben geprofiteerd van het in handen krijgen van hout waarvoor de toepasselijke douanebelastingen waren ontdoken.

Boven: De verschillen in waarde tussen de exportaanblijven en de facturen konden niet alleen door de extra verzendkosten worden verklaard.

Wanneer we dit probleem over een langere periode bekijken, waarvoor volledige handelsgegevens nodig zijn, blijkt dat dit probleem al enkele jaren bestaat (tabel 3).

Voor de periode 2016-19 zou de werkelijk betaalde SGT voor de GS-code 4407 voor de EU28 naar schatting 2,5 miljoen dollar zijn geweest, terwijl dit op basis van de aangegeven import van GS-code 4407 in de EU28-landen meer dan 13,7 miljoen dollar had moeten zijn.

Voor de MCT berekenen we dat het werkelijk betaalde bedrag voor de export van 4407 en 4418 iets meer dan 1,6 miljoen dollar was, terwijl het bedrag bijna 21 miljoen dollar had moeten zijn.

In 2019 was Italië de grootste importeur van beide houtproducten (waaronder 4407 en 4418) in de EU. De daaropvolgende grootste importlanden in de EU waren Kroatië en vervolgens Griekenland²⁸.

Ten slotte vertelt de analyse van de handelsgegevens voor de VS ook een vergelijkbaar verhaal (tabel 4). In dit geval schatten we dat de Myanmar bedrijven in de periode 2016-19 meer dan 4,1 miljoen dollar aan SGT hebben ontweken. In dezelfde periode zouden ze ook meer dan 5,4 miljoen dollar aan MCT ontweken hebben.

Tabel 2: Gedeclareerde export en import GS-codes 4407 en 4418 Myanmar en wereld voor 2019 ²⁹

			GS-Code	Gewicht (kg)	Waarde \$
Myanmar	Export	Wereld	4407	35.414.138	43.525.889
Wereld	Import	Myanmar	4407	125.608.045	154.674.162
Myanmar	Export	Wereld	4418	33.756.435	68.549.248
Wereld	Import	Myanmar	4418	3.744.094	5.422.012

Tabel 3: Gedeclareerde export en import GS-codes 4407 en 4418 Myanmar en EU28 voor 2016-19 ³⁰

			GS-Code	Gewicht (kg)	Waarde \$
Myanmar	Export	EU 28	4407	16.566.050	25.402.179
EU 28	Import	Myanmar	4407	23.675.948	137.724.283
Myanmar	Export	EU 28	4418	6.120.069	28.525.564
EU 28	Import	Myanmar	4418	376.064	1.720.307

Tabel 4: Gedeclareerde export en import GS-codes 4407 en 4418 Myanmar en VS voor 2016-19 ³¹

			GS-Code	Gewicht (kg)	Waarde \$
Myanmar	Export	USA	4407	7.127.134	10.070.575
USA	Import	Myanmar	4407	45.552.319	51.945.679
Myanmar	Export	USA	4418	1.283.090	6.251.253
USA	Import	Myanmar	4418	233.102	526.115

Implicaties

Het EUTR verbiedt Europese marktdeelnemers voor hout (zoals Viator Pula) om illegaal gekapt hout op de markt te brengen en verplicht hen ertoe de nodige zorgvuldigheidseisen in acht te nemen om de risico's van illegaal gekapt hout te beoordelen en te beperken. Illegaal gekapt hout wordt gedefinieerd als inbreuken op de wetgeving inzake "handel en douane, voor zover het de houtsector betreft".

Douanebelastingen en -wetten met betrekking tot de export van hout uit Myanmar voldoen duidelijk aan deze definitie voor illegaal gekapt hout. Dit is met name het geval wanneer er een speciale goederenbelasting voor de export op hout wordt toegepast. Op basis van dit wordt, wanneer douaneformulieren voor ladingen hout verkeerd zijn ingevuld om de bijzondere goederenbelasting te ontduiken, het hout in het kader van het EUTR als "illegaal gekapt" beschouwd.

Gebaseerd op de bovenstaande redenering wordt al het hout dat bij binnenkomst in Kroatië als teakhout (GS-code 4407) wordt aangegeven, maar bij het verlaten van Myanmar met GS-code 4418 wordt aangegeven, als illegaal gekapt beschouwd en is dus in strijd met artikel 4 van het EUTR op de Europese markt gebracht.

De wijzigingen in de aangiften van de GS-code en de productomschrijvingen van Myanmar naar Kroatië houden op zijn minst een duidelijk risico in dat de Bijzondere Goederenbelasting niet wordt betaald op deze exporten van teakhout uit Myanmar.

Het risico wordt nog vergroot door het patroon van de aangiften in de handelsgegevens waaruit blijkt dat grote hoeveelheden hout verder verwerkt zijn wanneer het Myanmar verlaat dan wanneer het in andere landen aankomt.

Bedrijven die in Myanmar hout handelen, zouden maatregelen kunnen nemen om deze risico's te beperken, bijvoorbeeld door ontvangstbewijzen of transactiedocumenten te verkrijgen waaruit blijkt dat het juiste bedrag aan belasting is betaald aan de Myanmarse regering en deze voor te leggen als onderdeel van hun

zorgvuldigheidseisen. Een specifiek voorbeeld hiervan is de bevestiging van de ontvangst van de belastingbetaling (RCC) die wordt genoemd in de uitleg van de douaneprocedures van Myanmar in het Myanmar Handelsportaal³². Het EIA heeft in de bekeken documentatie geen zulke bevestiging gezien.

Bovendien blijkt uit de analyse van de EIA van de handelsgegevens, waaruit de verschillen in aangiften tussen Myanmar en de importerende landen blijken, dat deze belastingontduiking structureel is en zich voordoet bij de export naar vele verschillende landen.

Op grond van de Lacey Act van de Verenigde Staten is het strafbaar planten in te voeren die zijn vervoerd zonder betaling van de belastingen die op grond van een buitenlandse wet voor die planten verschuldigd zijn. Hiervoor is niet vereist dat de onderneming een strafbaar feit van belastingontduiking heeft gepleegd, maar alleen dat de verschuldigde belasting niet is betaald.

Dit betekent dat alleen al het feit dat de GS-code niet correct is aangegeven, met als gevolg dat er te weinig belasting wordt betaald in Myanmar, zou betekenen dat het hout dat in de Verenigde Staten wordt ingevoerd, illegaal is.

Alle bedrijven uit de EU en de VS die in Myanmar teakhout handelen, zullen op twee manieren ten onrechte van deze regeling profiteren. De eerste is dat de prijs van hun hout lager zal zijn dan het zou moeten zijn, omdat ze de kosten van de belasting zullen besparen en verantwoordelijke bedrijven zullen ondermijnen. Ten tweede ondermijnt de regeling op oneerlijke wijze de pogingen van Myanmar om houtproducten met een toegevoegde waarde te stimuleren in plaats van te blijven vertrouwen op de export van ruw of gezaagd hout. Dit betekent dat bedrijven uit de EU en de VS niet hoeven te concurreren met de industrie met toegevoegde waarde in Myanmar en dat de prijzen van hout voor hen waarschijnlijk ook lager zullen blijven, aangezien de industrie in Myanmar geen vraag heeft naar het hout dat zij gebruiken.

Boven: Het Europees Parlement.

Vooruitgang en aanbevelingen

In februari 2020 werd Myanmar door de Financial Action Task Force (FATF) aangewezen als een "rechtsgebied dat onder verscherpt toezicht staat - met strategische tekortkomingen" vanwege de toegenomen risico's op witwaspraktijken³³.

Myanmar heeft zich ertoe verbonden de doeltreffendheid van zijn anti-witwasregeling aan te scherpen om zijn FATF-status te verbeteren. Deze omvatten toezeggingen om het witwassen van geld in overeenstemming met de risico's te onderzoeken en om aan te tonen dat er onderzoek wordt gedaan naar transnationale witwaspraktijken³⁴.

De mogelijke belastingontduiking door houtexporteurs biedt Myanmar een kans om stappen te zetten op het gebied van deze verbintenissen. Belastingontduiking wordt doorgaans behandeld als een strafbaar feit voor het witwassen van geld. Het gebruik van Singaporese bankrekeningen om betalingen te ontvangen, waarvoor geen belasting is betaald, biedt Myanmar de gelegenheid om belastingontduiking en transnationale witwaspraktijken te onderzoeken door met de autoriteiten in Singapore te coördineren.

Myanmar kan ook coördineren met de autoriteiten in Europa door gevallen van belastingontduiking vast te leggen als een strafbaar feit in het kader van het EUTR.

Een andere manier om de belastingontduiking bij de export van hout uit Myanmar aan te pakken is via het Extractive Industries Transparency Initiative (EITI)³⁵, waarvan Myanmar sinds 2014 lid is.

EITI is een wereldwijde norm ter bevordering van een open en verantwoordelijk beheer van extractieve grondstoffen³⁶. Het vereist de openbaarmaking van informatie in de gehele handelsketen vanaf het punt van winning tot aan de toewijzing van de inkomsten, met inbegrip van de overheidskantoren en het grote publiek. De inzet van Myanmar voor het EITI is deels om zijn belastinginkomsten te verhogen, zodat er passende belastingen en afdrachten in de sector worden betaald. Door in te gaan op de bevindingen die in deze briefing worden gedeeld, kan Myanmar aantonen dat het zich inzet voor het EITI.

Aanbevelingen

EIA geeft de volgende adviezen aan de bevoegde EUTR-instanties:

- Vermoedelijke gevallen van belastingontduiking door leveranciers van hout die leiden tot inbreuken op de artikelen 4 en 6 van het EUTR door Europese marktdeelnemers onderzoeken en zo nodig vervolgen
- Eisen stellen, dat de zorgvuldigheidseisen in acht worden genomen bij belastingontvangsten of andere bewijzen van belastingbetaling, wanneer de facturen voor hout bestemd zijn voor betaling in landen die niet het land van herkomst van het hout zijn
- Eisen stellen, dat de zorgvuldigheidseisen in acht worden genomen bij belastingontvangsten of andere bewijzen van belastingbetalingen, wanneer de codes van het geharmoniseerde systeem tussen het land van export en het land van import veranderen.

Douane en Belastingdienst van Myanmar:

- Het onderzoeken van onjuiste aangiften bij de douane die aanleiding kunnen geven tot belastingontduiking en het vervolgen van overtreders onder de Myanmarese wet
- Coördineren met de autoriteiten in Europa en Singapore om gevallen van op handel gebaseerde belastingontduiking, witwassen van geld en schendingen van het EUTR te onderzoeken.

Financiële Inlichtingendienst van Myanmar:

- Een onderzoek instellen naar financiële stromen die verband houden met belastingontwijking en corruptie bij de export van teakhout van Myanmar.

Ministerie van Justitie van de VS:

- Mogelijke overtredingen van de Lacey Act onderzoeken wanneer de belastingen op de export van hout niet zijn betaald.

Referenties

1. Om teakhout uit Myanmar te kunnen exporteren, moeten binnenlandse particuliere bedrijven het eerst kopen van het staatsbedrijf MTE.

2. Gebaseerd op een EIA-analyse van de UNCOMTRADE-gegevens <https://comtrade.un.org/data>

3. <https://eia-international.org/report/the-croatian-connection-exposed/>

4. De internationale handel maakt gebruik van een coderingssysteem, bekend als GS-codes, om de douane te helpen de inhoud te identificeren. Dit is bijvoorbeeld belangrijk om ervoor te zorgen dat de bijhorende belastingen worden betaald.

5. De GS-codes zijn wereldwijd geharmoniseerd op 6 cijfers. Er kunnen ook nog andere variaties tussen landen optreden, maar die liggen hier op een niveau van 4-cijfers.

6. 441810 - Hout; ramen; openslaande deuren en kozijnen daarvoor

7. 440729 - Hout, overlans gezaagd of afgestoken, dan wel gesneden of geschild, ook indien geschaafd, geschuurd of met vingerlasverbinding, met een dikte van meer dan 6mm

8. De waarde van de export wordt universeel aangegeven als "free on board" (FOB), wat verwijst naar de marktwaarde van het product. Anderzijds wordt de waarde van de import gerapporteerd als "kosten - verzekering - vracht" (CIF), wat verwijst naar de kosten, of de marktwaarde (d.w.z. FOB), van de grondstof, alsmede de door de importeur betaalde verzekering en vracht. De door de importeur opgegeven CIF-prijs zal daarom altijd hoger zijn dan de door de exporteur opgegeven FOB-prijs. Variaties tussen de twee prijzen die niet "verklaarbaar" is door verzekering en vracht kan wijzen op illegale activiteiten zoals foutieve handelsfacturen. Voor de houttransporten van Myanmar naar Kroatië liggen de waardeverschillen ver boven die welke verklaard zouden kunnen worden door het verschil in verzendkosten.

9. Alle zendingen werden in de EU door Viator Pula geïmporteerd, de zendingen 2-10 werden vervolgens doorverkocht aan verschillende bedrijven in de EU

10. Het enig administratief document is het belangrijkste douaneformulier dat in de internationale handel van of naar de EU wordt gebruikt. In dit geval werd het SAD ingevuld om de import van de teakproducten in de EU aan te geven.

11. Allemaal Free on Board (FOB)

12. Er werd geen document met de verzendkosten voor deze zending verstrekt

13. De voor de SGT en MCT te betalen bedragen zijn berekend op basis van de GS-code en de productwaarde die in de exportaangifte van de zending zijn vermeld

14. Elk houtproduct, dat wordt geëxporteerd, moet via de aangewezen Yangon-houthavens vertrekken

15. <https://www.myanmartradeportal.gov.mm/en/guide-to-export>

16. Pyidaungsu Hluttaw Wet nr. 11/2016 - Bijzondere Wet op de Goederenbelasting

17. De Bijzondere Goederenbelasting wordt ook wel de Speciale Goederenbelasting genoemd

18. Het percentage wordt toegepast op de waarde van de goederen.

19. Pyidaungsu Hluttaw Wet nr. 4/2017 - Belastingwet van de EU

20. Een plaat is een balk van gezaagd hout.

21. "Ruw gezaagd" is een verwerkingsgraad die verder gaat dan ruwhout (export van ruwhout uit Myanmar is verboden), maar niet verder verwerkt is dan gezaagd of verspaand.

22. Notificatie nr. 68/2017, Ministerie van Planning en Financiën (Myanmar), 13 juli 2017 (notariële vertaling).

23. <https://www.customs.gov.mm/sites/default/files/UpPDF/Customs%20Tariff%20of%20Myanmar%202017.pdf>

24. Robert Piermartini, The Role of Export Taxes in the Field of Primary Commodities, WTO-Discussienota's, Wereldhandelsorganisatie, 2004.

25. Globale financiële integriteit, Hiding in Plain Sight: Trade Misinvoicing and the Impact of Revenue Loss in Ghana, Kenya, Mozambique, Tanzania, and Uganda: 2002-2011, mei 2014.

26. Pyidaungsu Hluttaw Wet nr. 20/2019 - Belastingdienstwet

27. De gegevens van de UNComtrade worden op grote schaal gebruikt door internationale overheidsinstanties en andere NGO's bij de analyse van de internationale handel, met inbegrip van de handel in houtproducten. Sommige regeringen zijn niet in staat om de kwaliteit van de gegevens en de uitwisseling ervan tijdig te waarborgen. Voor meer informatie zie <https://comtrade.un.org/> en Egas, A F, Ren, P, Zhang, J, Júnior, EU, Bila, NF en Siteo, EC. 2018. Aanpakken van discrepanties in de gegevens over de houthandel: vergelijking van China en Mozambique. IIED Issue Paper. IIED, Londen.

28. EIA, 2020, op basis van de UNComtrade-databank

29. EIA, 2020, op basis van de UNComtrade-databank

30. EIA, 2020, gebaseerd op de UNComtrade-databank.

31. EIA, 2020, gebaseerd op de UNComtrade-databank.

32. <https://www.myanmartradeportal.gov.mm/en/guide-to-export>

33. <https://www.fatf-gafi.org/publications/high-risk-and-other-monitored-jurisdictions/documents/increased-monitoring-february-2020.html>

34. <http://www.fatf-gafi.org/countries/d-iceland/documents/increased-monitoring-february-2020.html>

35. <https://myanmareiti.org/en>

36. Myanmar en Liberia zijn de enige landen die hout in hun EITI-werkzaamheden opnemen

